

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectae

Sandini, Antonio

Bambergae, 1753

XXX. S. Marcellinus Anno Christi 296. Diocletiani Et Maximiani Imperator.
13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65446](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65446)

ANNOTATIONES.

(1) Septenarius Ordinum numerus est in Epistola Cornelii Pontificis apud Eusebium lib. 6. Hist. Eccl. cap. 43. in qua dicit, fuisse in Romana Ecclesia Presbyteros 44. Diaconos 7. & Subdiaconos totidem, Acolythos 42. Exorcistas & Lectores cum Ostiariis 52. Vide Bonam l. 1. Rer. Liturgic. cap. 25. §. 16. 17. & Mabillonium comment. in Ordinem Romanum cap. 3. pag. 12.

XXX.

S. MARCELLINUS

ANNO CHRISTI 296.

DIOCLETIANI ET MAXIMILIANI IMPERATOR. 13.

MARCELLINUS Projecti filius Bar. an. Romanus V. Nonas Maji anno 296. §. 4. Cajo Pontifici subrogatur. Pag. §. 4. Euseb. l. 7. c. 32. Eo regnante anno 302. aut insequente Diocletianus homo omni diritate atque immanitate deterrimus persecutionem omnium sævissimam indixit adversus Christianos. (1) Tum Bar. an. Marcellinum metu mortis adactum 203. §. thura incendisse Idolis, & paucis 88. Pag. post diebus actâ pœnitentiâ vitam §. 18. 21. posuisse pro Christo, narrat Liber

G 3

Pon-

Pontificalis, Tum etiam habitum fertur Concilium Sinuessanum trecentorum Episcoporum in causa ejusdem Marcellini pœnitentis. At simul lapsum ejus, simul concilium commentitium esse, docent auctores summi. (2) Nec tamen si evincatur contrarium, propterea detrahatur aliquid de *infallibilitate*, uti vocant, Pontificum Romanorum. Non enim Marcellinus, si adolevit thura Idolis, *docuit aliquid contra fidem*, ut ait Bellarminus lib. 4. de Rom. Pont. cap. 8. sed tantum lapsus est per errorem, qui Tertulliano de Præscriptionibus cap. 23. *Conversationis est vitium, non prædicationis*. Referente Theodoreto lib. 1. Hist. Eccl. cap. 2. Marcellini *sciente persecutione præclara laus fuit*. Exiit è vita anno 304. VI. Kal. Maji post annum Pontificatus septimum, mensem undecimum, diem tertium & vicesimum.

Bar. an.
304. §.
23.
Pag. §.
11. 13.

ANNOTATIONES.

Persecutio X. (1) Decima est Orofio lib. 7. cap. 25. & 27. nona Sulpicio Severo lib. 2. cap. 32. *Totius Romani Imperii Ecclesia omnes destructa ipso salutari passionis die, ut scribit*

bit Theodoretus lib. 5. Hist. Eccl. extremo cap. 38. *diebus Pascha*, ut Eusebius in Chronico, *Edictum propositum est per colonias & civitates Principibus & Magistratibus suo cuique loco, ut libros Deificos extorquerent è manibus Episcoporum & Presbyterorum*, ut est in Actis Felicis Episcopi Africani apud Surium die 24. Octobris. S. Optatus lib. 1. §. 3. *Hujus per totam Africam persecutionis divagata tempestas alios fecit Martyres. alios Confessores*, Idem lib. 3. §. 8. *Omni bus notum est, quid eorum (Diocletiani & Maximiniani) operata sit artificiosa crudelitas: saeviebat bellum Christianis indictum. . . . Alii cogebantur Tempia Dei vivi subvertere, alii Christum negare, alii Leges Divinas incendere, alii thura ponere*. Lactantius de mortibus persecutorum cap. 15. *Omni sexus & ætatis homines ad exustionem rapti. Nec singuli, quoniam tanta erat multitudo, & gregatim circumdato igni ambiebantur domestici, alligatis ad collum molaribus mari mergebantur. Nec minùs in ceterum populum persecutio violenter incubuit. Quippe certatim, ut ait Sulpitius loc. cit. gloriosa in certamina ruebatur, multoque avidius tum Martyria gloriosis mortibus quærebantur, quam nunc Episcopatus pra-*

vis ambitionibus appetuntur. Vexabatur universa terra, subicit Lactantius cap. 16. Et prater Gallias ab Oriente usque ad Occasum tres acerbissima bestie (Diocletianus, Maximianus Herculius, & Galerius Maximianus) saeviebant.

Non mihi si linguæ centum sint orâ-
que centum,
Ferreâ vox, omnes scelerum compren-
dere formas,
Omnia pœnarum percurrere nomina
possem,

Quæ iudices per provincias iustis atque innocentibus intulerunt. Eusebius verò lib. 8. cap. 4. Dicit non potest, quot & quantos Christi martyres in omnibus locis atque urbibus passim cernere licuerit. Quantum sit numerus martyrum, quàm ingens multitudo, si ex aliis persecutionibus existimari non possit, vel ex hac una colligi licet, ut appareat impudenter fecisse Dodwellum; qui dissertatione XI. Cyprianica ausus est scribere de martyrum paucitate in primævis Christianorum persecutionibus: præsertim cum D. Cyprianus extremo libro de mortalitate, scripto ante persecutionem hæc omnium fœdissimam, affirmârit, in Cælis esse martyrum innumerabilem populum ob certaminis & passionis victoriam coronatum.

Tarr

Tantum verò abest, ut persecutiones exitium dederint Ecclesiæ, ut etiam splendorem attulerint atque incrementum. Tertullianus in Apologetico adversus Gentes extremo cap. 48. *Plures efficitur, quoties metimur à vobis. Semen est sanguis Christianorum.* Vide Theodoricum Ruinart. Præfat. in Acta Martyrum §. 3.

(2) Eminentissimus auctor Prosper Cardinalis de Lambertinis lib. 4. de Serv. Dei Beatificatione, & Beatorum canonizatione part. 2. c. 13. n. 5. in quo agit de Breviario Romano, & ejus auctoritate: *Addè posset lapsus S. Marcellini Papæ & Martyris à Fide, qui commemoratur in quinta Lectione Officii de eodem ad diem 26. Aprilis in Breviario Romano: hunc etenim plerique commentitium probant primò ex silentio veterum omnium Scriptorum, qui Romanorum Pontificum Gesta descripserunt; secundò ex inani Donatistarum labore, qui factum illud Catholicis objecerunt, nec unquam probare poterunt, quâ ratione S. Augustinus lib. de unico Baptismo cap. 16. loquens de Petiliano ejus fabulæ auctore ait: Ipse sceleratum & sacrilegum fuisse dicit; ego innocentem fuisse respondeo. Quid laboro probare defensionem meam, cum ille nec tenuiter probare conatus sit accusationem suam? Tertio ex fictitio Concilio Sinuessano, quod*

ea occasione dicitur celebratum: de quibus omnibus legi possunt Continuatores Bollandiani tom. 8. Maji pag. 42. Tillamontius annotat. 31. in Persecutionem Diocletiani, Natalis Alexander dissertat. 20. in Hist. Eccl. Sac. III. & Pagius ad an. 302. §. 18. item ad an. 304. §. 12. & inter Sancta Romana Ecclesia Cardinales, de Aguirre in Defensione Cathedralis S. Petri tract. 2. disput. 28. sect. 1. d. num. 1. ad 11. & de Noris in Historia Donatistarum part. 1. cap. 7. Operum recentiorum editorum tom. 4. Quocirca Conradus Janningus egregius Continuator Bollandianus in sua Apologia pro Actis Sanctorum, edita Antwerpiae anno 1695. pag. 12. sermonem habendo de factis historicis, quae aliquando occurrunt in Lectionibus Officii, & quae sunt approbata à Sacrorum Rituum Congregatione, subdit: Fateor ex ejusmodi approbatione Historiarum auctoritatem accedere; neque ullus id negaverit Catholicus: at verò accedere talem, ut falsum subesse non possit Historiis sub approbatione tali legi permissis, aut ut Viri eruditi prohibeantur circa illas disputare, ab iisque ratione bonâ nixi dissentire, ne ipsa quidem Sacra Congregatio prætendit. Patitur enim de facto, quæstionem agitari de S. Dionysio Parisiensium Patrono, an scilicet idem sit (quod Breviarium Romanum manifestè asserit ad diem 9. Octo-

Octobris) cum Areopagita, an ve o diver-
sus; item, an à S. Clemente Sæculo pri-
mo missus sit in Galliam, an tempore De-
cii Sæculo tertio. Patitur similiter de Hi-
storia S. Marthæ ad 29. Julii reiatâ di-
sputari. Patitur etiam, ut plura missa fa-
ciam, contra adventum S. Jacobi in Hispa-
niam ad 25. Julii à se assertum rationi-
bus pugnari.

Baronius ad an. 302. §. 104. ita re-
spondet viris doctissimis, qui de *Marty-*
rologio & Breviario Romano queruntur,
quòd ista in Ecclesia recitanda contineant.
Sciant velim, Romanam Ecclesiam anti-
quitatis tenacissimam, quæ ante octin-
gentos annos ita publicè lecta reperit,
haud adeò facillè convellenda, quamvis si-
bi valdè molesta putavit. Ceterùm ean-
dem ipsam Romanam Ecclesiam, non si-
cut Evangelium (quod Gelasius monuit)
legere consuevisse, vel legenda proponere
qualibet Sanctorum Acta, sed potius ea
cuncta Apostolicâ illâ lance libranda re-
linquere: Omnia probate, quod bonum
est tenete. Vide Schelstratum in Antiqui-
tate illustrata circa Concilia dissertat. I.

cap. 6. tom. XI. Bibl. Pont. Koca-
berti pag. 69.

